

- (28) Traille = hekwerk.
- (29) Van Lennep en Ter Gouw, op. cit., schrijven op p. 377 : “Voor oude linden had men eerbied. Feesten, plechtigheden werden onder 't lommer van linden gevierd. De Germanen spraken recht onder de lindebomen.”
- (30) In Engeland worden schilders gesponsord door bepaalde groeperingen, b.v. door het brouwersgilde. Daar bloeit dan ook een zinvolle uithangbordenkunst, wat o.m. het toerisme ten goede komt.
- (31) Dewalhens, P., op. cit., p. 130.
- (32) De Potter, F., op. cit., p. 73.
- (33) Vandenbroucque, A., *Des enseignes des commerçants et de la concurrence déloyale par l'usurpation d'enseignes*, Reims, 1899, p. 27.
- (34) Vandenbroucque, A., op. cit., p. 23.
- (35) Vandenbroucque, A., op. cit., p. 23-24.
- (36) De Potter, F., *Gent van den oudsten tijd tot heden*, Gent, 1882-'93, p. 62-63.
- (37) Vandenbroucque, A., op. cit., p. 29. “Alle uithangborden die tekens dragen van koningsgezindheid, feodalisme en bijgeloof zullen vernieuwd worden en vervangen door republikeinse symbolen. De uithangborden zullen op de muren der huizen geschilderd worden.”

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE Nr. 48

Op 17 oktober 1897 stelde Ernest Lacquet in de rubriek “Muziekinstrumenten - Gemeentelijk Belfort - XVIIe eeuw (1660)”, een fiche op in het Frans over

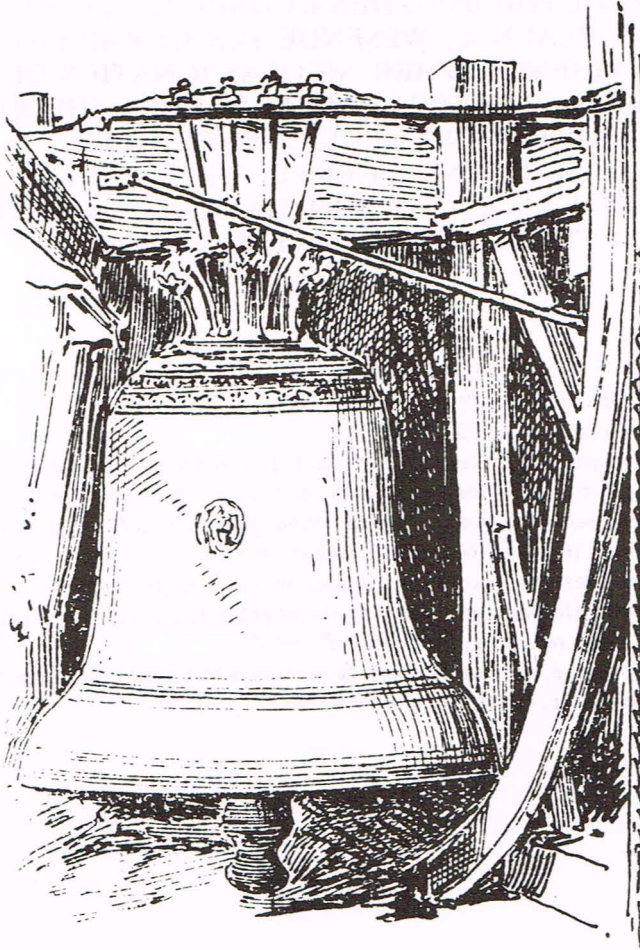
DE GROTE KLOK VAN HET BELFORT

In het oud Belfort hangen, ter hoogte van de tweede galerij boven het uurwerk, vier grote klokken die toebehoren aan de Gemeente.

De Schepenen van de Keure die tevreden waren over de beiaard die ze laten maken hadden door Pieter Hemony van Zutphen, bij contract van 8 maart 1659 (1), vertrouwden aan dezelfde klokkengieter, bij contract van 3 april 1660 (2) de levering toe van drie goede, welluidende klokken in harmonie met het klokkenspel van de beiaard en gestemd : *si, la, sol* (grote terts).

Deze drie grote en mooie klokken, die “politiemeester” Justus Billet aanduidde met de naam “Triumphanten”, werden gegoten in Gent zelf door de klokkengieter die zich gevestigd had in deze stad (3). De klepels werden gesmeed door de stadssmid Jacob Bernaert.

Het totaal gewicht van de drie klokken is 31.594 pond of 13.680 K° (het

Tekening die de fiche illustreerde. Foto Stadsarchief.

Gentse pond stemt overeen met 433 gr.) Om ze in beweging te brengen waren er acht man nodig per klok.

De eerste van de "Triumphanten" wordt aangeduid met de naam de *grote klokke* omdat ze de grootste is (1,70 m. hoog op 2,10 m. breed) en de zwaarste. Op 2 september 1660 werd ze gewogen op de stadswaag opgesteld onder de Lakenhalle en had een gewicht van 13.973 pond of 6.050 K°, dat wil zeggen 1.488 pond of 644 K° meer dan de oude grote klok Roelant van 1314 die het jaar voordien gebroken werd om te dienen voor de vernieuwing van de beiaard. De grote klok is een van de mooiste van België; bovenop staat een prachtige metalen kroon, versierd met de wapens van Gent en van Spanje en ze draagt, op twee lijnen, de volgende inscriptie :

+ REGNERENDE PHILIPPUS DEN 4, CONINCK VAN SPAIGNIEN, GRAVE VAN VLAEN &, WESENDE HOOGHBAILLIU DESER STEDE VAN GHENDT M'HER NICOLAS IGNATIUS DE BEER, RIDDER, BARON VAN MEULEBEKE, & M'HER THEODOR DE CAMARGO, BARON VAN 'THEIJLICH RYCK, HEERE VAN HERFFELT, & VOORSCHEPENE M'HER PIETER DE LA FAILLE RUDDERE, HEERE VAN EECLO, MET HAERLIEDER MEDEGHESELLEN IN WETTE. P. HEMONIJ ME FEC... A° 1660.

NOTEN

- (1) Stadsarchief. Justus Billet, *Politijeboek*, I, 99 v°.
- (2) Ibid. *Stede wercken*, reeks 533, n° 7.
- (3) *Up den XVIen april 1660 is ten boucke van de poorterije gheannoteert als poorter Mr Pieter Hemony clockgieter van style gheboren van Leuecourt prez Loraing omme te ghenieten ende jouysseren de privilegien generalle an dese poorte is. Actum ut supra. (16 April 1660). Stadsarchief. Poortersboek, 1651-1738, folio 13, reeks 122, n° 5. Deze interessante tekst doet ons de Lotharingische origine kennen van de beroemde klokkengieter die men dacht geboortig te zijn van Zutphen.*
- (4) Stadsarchief. *Stads rekening*, 1660-1661, f° 199 v°. Cf. Bern. De Jonghe, *Ghendtsche geschiedenissen by forme van maendt register*, p. 25. - Fr. De Potter, *Gent*, t.I., pp. 522-532.